

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Lokale aanpak mensenhandel in Alblasserdam
Aanleiding	: Uitvoering voornemen lokale aanpak mensenhandel
Datum	: 6 maart 2018
Doel	: Het ter kennisname verstrekken van informatie
Portefeuillehouder	: J.G.A. Paans
Schrijver	: Armando Tuur

Geachte leden van de gemeenteraad,

Aanleiding

In onderzoek van de Nationaal Rapporteur mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen wordt geconcludeerd dat Nederlandse gemeenten niet beschikken over een aanpak mensenhandel. 95% van de Nederlandse gemeenten heeft geen lokaal beleid. In het nieuwe Regeerakkoord van kabinet Rutte III is de wens uitgesproken dat gemeenten een actievere rol op zich nemen in de lokale aanpak van mensenhandel.

Met deze brief willen wij u informeren over het voornemen tot het opstellen van een lokaal beleid en aanpak mensenhandel. Dit beleid komt tot stand op basis van de opgestelde startnotitie.

De huidige situatie

Over de huidige situatie van mensenhandel en andere vormen van uitbuiting, zijn geen harde cijfers die aantonen in welke mate dit zich voordoet in Alblasserdam. Er zijn echter, op basis van voorvallen in voorgaande jaren, wel vermoedens dat het voorkomt in Alblasserdam.

Het beleid mensenhandel is een aanvulling op de nota Integraal Veiligheidsbeleid 2017-2020 en de nota Prostitutiebeleid 2016. Met de startnota, maakt de gemeente het voornemen kenbaar actief te willen zijn in de signalering en aanpak van mogelijke mensenhandel in Alblasserdam. Daarbij wordt er door de gemeente gestreefd naar een integrale aanpak en neemt zij daarbij de regierol op zich. Gebaseerd op de vermoedelijke aard en omvang in de gemeente Alblasserdam is het voornemen tot een lokaal beleid te komen mensenhandel dat zich richt op excessen. De gemeente heeft het voornemen zich te focussen op de vijf domeinen die worden gedefinieerd onder mensenhandel:

- Seksuele uitbuiting;
- Arbeidsuitbuiting;
- Illegale huisvesting;
- Gedwongen bedelarij - met nadruk op de uitbuiting en inzet van kinderen;
- Misbruik van afhankelijkheid in relaties in de mantelzorg – waarbij sprake is van uitbuiting en dwang.

Beknorte definitie mensenhandel gemeente Alblasserdam

Mensenhandel is een breed begrip, de gemeente heeft de intentie om de reikwijdte van het begrip af te bakenen ten behoeve van een effectievere aanpak. Onder 'mensenhandel' wordt door de gemeente Alblasserdam verstaan het werven, vervoeren, overbrengen, huisvesten, uitbuiten, inzetten of verhandelen van personen, met gebruik van dwang.

Beoogd resultaat

De doelen van het lokale beleid mensenhandel luiden:

- Daders en bewuste facilitators van mensenhandel aanpakken en frustreren. Dit door middel van bestuurlijke middelen en een geïntegreerde aanpak op te treden als facilitator van barrières om het mensenhandel-proces te belemmeren.

- Het faciliteren van goede opvang en hulp voor slachtoffers, en het risico op nieuw slachtofferschap reduceren.
- Het informeren en weerbaar maken van risicogroepen en zo de kans op slachtofferschap van mensenhandel verkleinen.
- Verscherpen van het toezicht op de mantelzorg en het voor potentiële daders bemoeilijken misbruik te maken van het volledig afhankelijke slachtoffer.
- Het duurzaam borgen van de aanpak mensenhandel in regionaal verband door te dienen als proeftuin voor een regionale bestuurlijke aanpak van mensenhandel.

Het mensenhandelbeleid sluit aan bij het Integraal Veiligheidsbeleid en nota prostitutiebeleid

De vaststelling van dit beleid sluit aan op beleidsstukken kadernota Integraal Veiligheidsbeleid (2017) en de nota Prostitutiebeleid (2016). De nota Prostitutiebeleid is gericht op de ontmoediging en regulering van prostitutie in de gemeente Alblasterdam. In het belang van de openbare orde en veiligheid en bescherming van het woon- en leefklimaat, is bepaald dat de gemeente een beperkend beleid op prostitutie hanteert. Dit sluit echter niet uit dat er geen illegale prostitutie of seksuele uitbuiting kan plaatsvinden in Alblasterdam. Andere domeinen die vallen onder uitbuiting zijn in de huidige beleidsstukken nog onvoldoende afgebakend.

De gemeente wil uitvoering geven aan de bevoegdheidsverdeling

Het is van belang dat de gemeente in de beleidsontwikkeling betreffende mensenhandel de dialoog aangaat met haar regionale partners. Er zijn diverse organisaties beschikbaar die kunnen dienen als hulpstuk bij de vormgeving van de bestuurlijke informatiepositie omtrent mensenhandel. Dit heeft betrekking op zowel interne als externe veiligheidspartners. Om dit te bewerkstelligen is het in eerste instantie van belang in kaart te brengen wie onze interne en externe partners zijn in de uitvoering van het beleid. Voor elk domein dat valt onder mensenhandel kan dit betrekking hebben op andere partners. Doordat de gemeente samenwerkt met externe en interne partners is er een directe verbinding met partners die een bijdrage kunnen leveren in de signalering van mensenhandel. De gemeente heeft als handhaver bestuurlijke instrumenten tot haar beschikking om maatregelen uit te voeren ter bestrijding van mensenhandel. Door middel beleid kunnen de gestelde doelen in de praktijk tot uitvoering worden gebracht.

Juridisch kader

Mensenhandel en uitbuiting behoren tot ondermijndend gedrag. Door het verdelen van de taken in de strafrechtelijke aanpak en de bestuursrechtelijke aanpak, ligt er een grotere verantwoordelijkheid in handen van de gemeente dan voorheen. Daarbij is er een juridisch kader waarnaar de gemeente kan handelen in de handhaving en de bestuursrechtelijke aanpak, zoals afgebakend in de startnota.

Juridisch kader beknopt weergegeven:

Art. 273f Wetboek van Strafrecht: De straffen op deze diverse vormen van uitbuiting staan omschreven in Artikel 273f Wetboek van Strafrecht. Dit artikel heeft betrekking op misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid.

Art. 149 & 151a Gemeentewet: Deze artikelen bepalen tot op zekere hoogte de bevoegdheidsverdeling van gemeenten inzake het beleidsmatige proces bij het opstellen van het beleid mensenhandel.

Art. 3:3 en 3:5 APV: Geeft uitvoering aan de nota Prostitutiebeleid betreffende het beperkende beleid en het verbod op illegale prostitutie.

Afdeling 3 APV Alblasterdam: De gedwongen bedelarij en het verbod op venten zonder vergunning is afgebakend in afdeling 3. APV Alblasterdam. Dit is de verplichte vergunning op venten in het openbare gebied.

Uitvoering en communicatie

Integrale aanpak van de gemeente met regionale partners

De gemeente streeft naar een integrale aanpak en het verbinden van de rollen van de gemeente. Bestuurlijk gezien, heeft de aanpak en het voorkomen van mensenhandel raakvlak met meerdere portefeuilles. De relatie met openbare orde en veiligheid is evident, dit geldt ook voor de portefeuilles

zorg, gezondheid en welzijn, wonen en huisvesting. De betreffende portefeuillehouders en medewerkers zijn direct vanaf de start van het project betrokken.

De gemeente is als het ware regisseur van het integrale veiligheidsbeleid en verantwoordelijk voor het prostitutiebeleid en de naleving daarvan. In de loop van het beleidsproces is door de gemeente contact opgenomen haar regionale partners, om op korte termijn in overleg te gaan over het te vormen beleid. Er zal consultatie plaatsvinden met diverse veiligheidspartners ter bevordering van de effectiviteit van het toekomstige beleid mensenhandel. De gemeente neemt in de beleidscyclus en in de uitvoering diverse rollen op zich:

- De gemeente als signaleerder;
- De gemeente als beleidsmaker;
- De gemeente als regisseur van de integrale aanpak;
- De gemeente als handhaver;
- De gemeente als verantwoordelijke voor de zorg van slachtoffers.

De planning is om het definitieve beleidsstuk in het vierde kwartaal van 2018 te laten vaststellen door het college. De gemeenteraad wordt na vaststelling door het college via een RIB geïnformeerd over het beleid mensenhandel.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders.



de secretaris
S. van Heeren



de burgemeester
J.G.A. Paans

Bijlagen:

1. Startnota lokale aanpak mensenhandel Alblasserdam 2018